

پیشگفتار

سپاس پروردگار جهانیان را که موجودی به نام انسان از خون بسته آفرید و آن را چنان پروراند که به مرتبه‌ی اعلای آفرینش که همان مرتبه‌ی علم و دانش است رساند: «خلق الانسان من علق ... و علم الانسان ما لم يعلم».

درود و صلوات بی‌پایان بر پیامبر بزرگ اسلام که جهان تاریک را، که در دریای آشوب غرق بود و برگهای درخت انسانیت پژمرده شده و توده‌ی انسانها در آتش فساد می‌سوختند، با نور خود منور کرد و به آن وضع نابسامان، سامان بخشید.

درود فراوان به روایت پاکت ای ناجی جهان بشریت و ای پیامبر رحمت محمد مصطفی (ص) که شخصیت اقدس و اعلای تو بالاتر از زبان گویندگان و قلم نویسندگان است.

سلام بر ابرمرد فضیلت، سلام بر عنصر ایمان و عدالت، سلام بر مظهر مردانگی و فتوت، سلام بر علی (ع) و فرزندانش، یازده برج امامت، سلام و تحیات فراوان به وجود اقدس و یگانه وارث سریر ولایت، بقیة الله الاعظم، حضرت ولی عصر مهدی موعود ارواحنا لتراب مقدمه الفداء.

پیشرفت سریع و حیرت‌آور فناوری نوین در همه عرصه‌ها - به‌ویژه در زمینه مسائل پزشکی - سایر علوم را به چالش کشیده است. پیوند اعضا، استفاده از روشهای جدید تولیدمثل، شبیه‌سازی درمانی و احیانا انسانی، مهندسی ژنتیک و تعیین جنسیت و مسائلی از این قبیل پژوهشگران را در حوزه حقوق، فقه، علوم اجتماعی، روان‌شناسی، اخلاق پزشکی، فلسفی و تربیتی بر آن داشته است که برای ارائه راهکارهای مناسب به پژوهش بپردازند.

اینجانب که از اوایل دهه ۶۰ توفیق خدمت در محیط دانشگاه را یافتم و طبیعتاً با پرسشهای جدیدی روبه‌رو گشتم، علاقه‌مند شدم مطالعات خود را بیشتر به مسائل مستحدثه - به‌ویژه در ارتباط با جنین و حقوق کودکان نامشروع، توارث بین کودکان تولد یافته از طریق اهدای جنین و گامت و صاحبان گامت و گیرندگان - اختصاص دهم و خدای را

سپاس فراوان می‌گویم با عنایتی که به این بنده ناقابل داشت کارهای کوچکم به صورت کتاب یا مقاله مورد استقبال اهل علم و دانش قرار گرفته است. مقالاتی که در این مجموعه گردآمده است پیش‌تر عمدتاً در فصلنامه دیدگاههای حقوقی، نشریه دانشکده علوم قضایی و خدمات اداری، به چاپ رسیده و چند مقاله دیگر در مجموعه مقالاتی که به همت سازمان مطالعه و تدوین (سمت) و دانشنامه جهان اسلام انتشار یافته، منتشر شده است. اما چون نسخه‌های مجله فوق اندک است و در غالب کتابخانه‌ها قابل دسترسی نیست، لذا اینجانب پیشنهاد دانشکده علوم قضایی و سمت را جهت گردآوری و انتشار آن با ویرایش جدید پذیرفتم و در مواردی به تکمیل مقالات پرداختم. در خاتمه از بذل محبت مسئولین آن دو مرکز علمی نهایت سپاس‌گزاری را دارم و از خداوند منان عزت و سربلندی برایشان مسئلت می‌نمایم.

خلیل قبله‌ای خویی

خرداد ماه ۱۳۸۷